

Miesjärjestöjen keskusliitto

Kannanotto

Helsinki

12.2.2020

Miesjärjestöjen keskusliitto kiittää tilaisuudesta esittää kantansa hallituksen tasa-arvo-ohjelman luonnokseen.

Mies- ja naisnäkökulma tulee huomioida yhtäläisesti lainsäädännössä ja viranomaisrakenteissa.

Hyvinvoinnin ja sukupuolten välisen tasa-arvon vaalimisessa keskeistä on eri osapuolten välinen yhteistyö. Hyvinvointi- ja tasa-arvotyön onkin tärkeätä olla symmetristä nais- ja miesnäkökulman suhteen. Kumpaakin näkökulmaa eri vivahteineen tulee kuulla ja arvostaa, ja tällaista dialogista yhteistyötä on vahvistettava.

Laki ”eräiden naisjärjestöjen valtionavusta” tulee laajentaa koskemaan myös vastaavia miesjärjestöjä, jotta nämäkin voisivat hakea valtionapua.

Lainsäädännöllä on turvattava myös Miesjärjestöjen keskusliitolle mahdollisuus valtionavun hakemiseen. Miesjärjestöjen keskusliitto on tasa-arvoa edistävien miesjärjestöjen kattojärjestö. Vastaavasti Naisjärjestöjen keskusliitto on tasa-arvoa edistävien naisjärjestöjen kattojärjestö. Lainsäädännöllä on turvattu Naisjärjestöjen keskusliiton toimintaa; Miesjärjestöjen keskusliitolle vastaavan valtionavun hakeminen ei ole mahdollista.

Tilanne vaikeuttaa merkittävästi Miesjärjestöjen keskusliiton mahdollisuuksia toimia tasavertaisena kumppanina Naisjärjestöjen keskusliiton kanssa tasa-arvon edistämistyössä. Siksi esitämme, että *Laki eräiden naisjärjestöjen valtionavusta (8.6.2007/663)* muutetaan nykyisen hallituskauden aikana muotoon *Laki eräiden nais- ja miesjärjestöjen valtionavusta*.

- *§1 Soveltamisala* ehdotetaan muutettavan seuraavaan muotoon:
  - Tässä laissa säädetään perusteista ja menettelystä, joita noudatetaan myönnettäessä valtionavustusta eräille sukupuolten välistä tasa-arvoa ja yhteiskunnallista vaikuttamista edistäville valtakunnallisille nais- ja miesjärjestöille.
  - Nais- ja miesjärjestöillä tarkoitetaan tässä laissa Naisjärjestöjen Keskusliitto — Kvinnoorganisationernas Centralförbund r.y:tä, Naisjärjestöt yhteistyössä — Kvinnoorganisationer i Samarbete NYTKIS ry:tä, Monika-Naiset liitto ry:tä ja Miesjärjestöjen keskusliitto ry:tä — Mansorganisationernas centralförbund ry:tä.
- *2 § Avustettava toiminta* ehdotetaan muutettavan seuraavaan muotoon:
  - Valtion talousarvioon otetaan vuosittain määräraha 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen nais- ja miesjärjestöjen toiminnan tukemiseen.

Tasa-arvolain 1 § tulisi korjata tasavertaiseksi siten, ettei naisia tai miehiä ensisijaisteta lain kohderyhmänä suhteessa toisiinsa.

Tasa-arvolain 1 § määrittää tasa-arvotyön ydintarkoituksen. Nykyisessä muodossaan se on liiaksi tulkinnanvarainen ja ohjaa monesti tasa-arvopolitiikka erityisesti naisten aseman parantamiseen. Tällä hetkellä lain 1 § alkaa seuraavasti: *Tämän lain tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä tässä tarkoituksessa parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä.*

Jotta suomalaisen tasa-arvopolitiikka koettaisi ilman tulkinnanvaraa tasa-arvoiseksi, ja jotta se näkyisi myös symmetriana naisten ja miesten tukemisessa, pykälää tulisi muuttaa poistamalla tarkoitussykälän ensimmäisestä lauseesta loppuosaa ”...*sekä tässä tarkoituksessa parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä*”. Mihin eri tasa-arvohaasteisiin sitten halutaan vaikuttaa, voidaan kirjata erilliseksi pykäläksi, jolloin esimerkiksi naisten työelämäkysymykset säilyvät yhtenä tärkeänä tasa-arvopoliittisena tavoitteena, ja mukaan voidaan ottaa myös vaikkapa miesten kokemia tasa-arvohaasteita.

Tasa-arvon toteutumisen kannalta ei ole olennaista ensisijaistaa tai arvottaa eri ryhmien haasteita suhteessa toisiin. Rakentavampaa, juurtuvampaa ja yhteistyötä vahvistavampaa on toimia yhteistyössä itse kunkin haasteita kuullen ja huomioiden.

Naiset ja miehet tulee huomioida tasavertaisesti viranomaistyössä valtavirtaistamalla sukupuolivaikutusten arviointi (suvaus)

Sukupuolivaikutusten arviointi (suvaus) on toimenpiteen tai uudistuksen vaikutusten arviointia etukäteen sukupuolten tasa-arvon kannalta. Koska MJKL:n näkemyksen mukaan tasa-arvon ja siihen liittyvien toimenpiteiden tulisi aina vahvistaa hyvinvointia, tulisi suvauksessa arvioida myös toimenpiteen tai uudistuksen vaikutus kaikkien osallisten hyvinvointiin. Tässä mielessä valtionhallinnossa käytössä oleva suvaus-määritelmä tulee tarkentaa ja sen jälkeen huomioida käytännöissä ja rakenteissa.

Eryteisesti sosiaali-, terveys- ja kasvatusalalla on tärkeätä arvioida (= suvata) eri toimien vaikutukset myös poikiin ja miehiin. Alan tilastot todentavat, että opiskelumaailmassa varsin monilla pojilla ja nuorilla miehillä on haasteita, jotka edellyttävät erityispaneutumista ja -toimia (miesten osuus lukio- ja korkeakouluopiskelijoista on selvästi naisia pienempi ja erot kasvavat). Samoin fyysisen ja psyykkisen terveyden alueella on kokonaisuuksia, joissa miehet tarvitsevat erityishuomiota (esimerkiksi itsemurhan tehneistä suurin osa on miehiä). Työelämämurroksen myötä monet sosiaaliset ongelmat kasautuvat erityisesti miehille. Erotilanteissa miehet kokevat selvästi naisia enemmän tulevaisuuden epäselvyyksiä ja huolta lasten huoltajuudesta päätettäessä. Kaikkeen edelliseen voidaan vaikuttaa suvauksen avulla ja sitä tulisi määrätietoisesti kehittää ministeriöohjauksen myötä.

Lisätietoja

MJKL | toimisto@miesjarjestojenkeskusliitto.fi